

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Zdravotně sociální fakulta

PROTOKOL O OBHAJOBĚ
DISERTAČNÍ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta : **Mgr. Věra OLÍŠAROVÁ**

Školitel : prof. PhDr. Valérie Tóthová, Ph.D.

Studijní program: **OŠETŘOVATELSTVÍ**

Název disertační práce : **Role sestry v prevenci obezity a nadváhy u romské minority v České republice**

Datum konání obhajoby : **29. 2. 2016**

Počet hlasovacích lístků

odevzdaných platných prospěl(a) neprospěl(a) zdržují se

Hodnocení: *prospěl(a)*

ZKUŠEBNÍ KOMISE:

FUNKCE	JMÉNO A PŘÍJMENÍ	PODPIS
Předsedkyně komise	prof. MUDr. Mária Kovářová, Ph.D.	<i>Maria</i>
Člen komise	doc. PhDr. Sylva Bártlová, Ph.D.	<i>Sylva</i>
Člen komise	doc. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D.	<i>Darja</i>
Člen komise	prof. MUDr. Josef Fusek, DrSc.	<i>J. Fusek</i>
Člen komise	doc. PhDr. Yveta Vrublová, Ph.D.	<i>Yveta</i>

V Českých Budějovicích dne 29. 2. 2016

PRŮBĚH OBHAJOBY DISERTAČNÍ PRÁCE

Předsedkyně zkušební komise, prof. Kovářová, zahájila obhajobu disertační práce Mgr. Věry Olišarové. V krátkém shrnutí představila doktorandku dle profesního životopisu, citovala její publikační a vědeckou činnost, která značně převyšuje rámec studijních povinností. Představila členy komise, přítomnou školitelku disertační práce, oponentku, a vyzvala doktorandku k prezentaci své disertační práce na téma Role sestry v prevenci obezity a nadváhy u romské minority v České republice.

Doktorandka zahájila prezentaci disertační práce seznámením s výstupy své disertační práce a operacionalizací pojmů. Práce vycházela z teoretických východisek zaměřených na klíčové pojmy vztahující se k problematice nadváhy a obezity, charakteristiky romské minority a jejího životního stylu. Vycházela z modelu L. Purnella, zabývala se teorií sociálního učení a edukační činností sestry v prevenci nadváhy a obezity.

Zkoumaný soubor představovali Romové žijící v Českých Budějovicích. Doktorandka v první fázi výběru použila metodu sněhové koule. Výzkumný soubor tvořilo 25 romských respondentů, starší 18 let a s hodnotou BMI v pásmu nadváhy nebo obezity.

Autorka si zvolila 3 cíle práce. Cílem bylo charakterizovat postoj, vztah romské minority k nadváze a obezitě, popsat rizikové faktory nadváhy a obezity u romské minority, vytvořit metodiku k intervenčnímu programu zaměřenému na prevenci nadváhy a obezity u romské minority. Na základě stanovených cílů stanovila 3 výzkumné otázky.

Zvolenou metodou k získávání a zpracování kvalitativních dat bylo použito polostrukturované interview. Průměrná délka rozhovoru trvala 60 minut a rozhovor probíhal v přirozeném prostředí Romů, zejména v jejich domácnostech. A ve třetí fázi proběhla transkripce digitalizovaných zvukových záznamů rozhovorů. Pro analýzu dat byla použita tzv. metoda zakotvené teorie – otevřené, axiální a selektivní kódování. Teorie byla zakotvena v následující podobě: Rolí sestry v prevenci nadváhy a obezity u Romů je identifikace ovlivnitelných rizikových faktorů pramenících z životního stylu a jejich eliminace za využití vhodné motivace a efektivní edukace. Při identifikaci těchto rolí byly podstatné vztahy, které byly nalezeny mezi jednotlivými kategoriemi. Jako centrální kategorie byla identifikována kategorie životní styl, jako všední den, volnočasové aktivity, prevence a rizikové chování.

Nejen nedostatek pohybových aktivit a rizikového chování má svůj podíl na zvyšující se prevalenci nadváhy a obezity, ale do jisté míry i socioekonomické faktory. Výrazným faktorem jsou také jídelní zvyklosti a potravní chování.

Závěrem lze říci, že Romové nerozlišují mezi nadváhou a obezitou. Jejich postoj k těmto diagnózám je do jisté míry dán jejich nízkou schopností generalizace. Mnohdy pro ně zvýšená hmotnost představuje především stav spojený s onemocněním nebo přejídáním. Z hlediska realizace intervencí je pak nutno myslet i na hledisko vnímání sebe sama a obrazu vlastního těla, stejně jako na preference fyzického vzhledu, které jsou do jisté míry kulturně podmíněné.

Jednotlivá specifika se stala podkladem pro vytvoření metodiky k intervenčnímu programu zaměřenému na prevenci nadváhy a obezity, který byl následně využit v souvislosti s řešením grantového projektu LD14114 realizovaného za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v rámci COST.

Předsedkyně komise poděkovala doktorandce za prezentaci a vyzvala školitelku prof. Tóthovou, aby zhodnotila disertační práci.

Prof. Tóthová, školitelka disertační práce, zhodnotila práci celkově pozitivně. Práce řeší aktuální problematiku ošetrovatelské praxe. Autorka se zaměřila na kvalitativní výzkum. Pro analýzu dat využila metodu tzv. „zakotvené teorie“. Výzkum byl spojen s Centrem civilizačních chorob. Autorka prokázala zvládnutí výzkumné metodiky i schopnost získat, analyzovat a vyhodnotit získaná data. Výsledky a výstupy z disertační práce považuje za přínosné pro obor ošetrovatelství – viz posudek školitele.

Doc. Vrublová, oponentka disertační práce, ocenila zajímavou prezentaci, která byla logická a následná. Zmínila, že sledovala průběžně publikační aktivitu doktorandky. Metodika byla pracná, i přesto byla velmi dobře zpracována. Studentka se v oblasti znalostí romské minority a edukace velmi dobře orientuje. Práce s romskou minoritou je sama o sobě náročná. Disertační práce je na velmi dobré úrovni – viz oponentský posudek.

Prof. Adámková, oponentka disertační práce, nebyla u obhajoby přítomna. Její hodnocení prezentovala prof. Kovářová, předsedkyně zkušební komise. Předložená práce formálně splňuje náležitosti disertační práce – viz oponentský posudek.

Po celkovém zhodnocení disertační práce a zodpovězení kladených otázek vyzvala předsedkyně komise členy k diskusi.

Prof. Fusek:

„Prováděla jste účelový výběr přes instituce? K romské komunitě je nutné najít konkrétní přístup. Jaké jsou stravovací návyky a zvyklosti v romské rodině mezi rodiči a dětmi?“

Prof. Masár:

„Jako letitý záchranář mohu ze zkušenosti říct, že z osmi lůžek na záchytce, zabírají 6 lůžek Romové. Nejtěžší romský pacient měl 215 kg. A 4leté dítě běžně kouří.“

Doc. Jarošová:

„Romky dělají edukační činnost. Hlavou rodiny je matka, která vše organizuje.“

Prof. Kovářová:

„Byly děti ve zkoumaných domácnostech obézní? Kojily matky své děti?“

Závěr: Doktorandka splnila podmínky v souladu s Opatřením děkana č. 22/2011. Velmi pěkně odprezentovala disertační práci a odpověděla meritorně na všechny kladené otázky. Komise při tajném hlasování jednomyslně odsouhlasila, že uchazečka u obhajoby disertační práce PROSPĚLA.